

Пам'ятай! Життя є дар,

І той, хто його не цінує,

Цього дарунка не заслуговує.

Леонардо да Вінчі

Проблема формування здорового способу життя та зміцнення здоров'я учнів стає пріоритетним напрямком розвитку освітньої системи сучасної школи.

Процес модернізації освіти та виховання спрямований на забезпечення умов для якісної освіти шляхом формування покоління, спроможного до толерантного сприйняття світу,

безконфліктної життєдіяльності в ньому, здатного навчатися протягом життя, створювати і розвивати цінності громадянського суспільства.

Здоров'я – це найвище благо, дароване людині Природою. Без нього життя не може бути повноцінним і щасливим. На жаль, досить часто ми (діти – через необізнаність, дорослі – через легковажність) бездумно розтринькуємо цей дарунок, забуваючи, що втратити здоров'я легко, а повернути – дуже важко, інколи неможливо.

Як не прикро, природа дарує здоров'я з однією умовою: його потрібно належним чином підтримувати, зміцнювати, тренувати. Якщо ж людина порушує цю умову, то Природа відбирає здоров'я і дарує його комусь іншому з тією ж умовою. Збереження і зміцнення здоров'я молодого покоління – найважливіша функція шкільної освіти.

Одним із пріоритетних напрямів реформування виховання учнів, є забезпечення повноцінного фізичного розвитку дітей, охорона та зміцнення їхнього здоров'я. Отже, вчителі комунального закладу “Чернівецька спеціальна загальноосвітня школа — інтернат №4” створюють позитивну ауру, культ здоров'я в класі, в школі і в сім'ї. Останнім часом через різноманітність та багатоаспектність форм навчання, виникає необхідність вивчення їх впливу на фізичне та психічне здоров'я дітей. Це актуальна проблема, оскільки окремі освітні моделі, програми, підручники можуть мати негативний вплив на здоров'я учнів або ж ніяк не сприяють його покращенню, бо не враховують основних наукових засад фізичного та психічного розвитку дитини. І тому сьогодні набуває актуальності і практичної значущості проблема створення педагогічних технологій, які б не тільки зберігали, а й покращували здоров'я дітей.

Причина погіршення здоров'я школярів полягає не стільки в несприятливих умовах життя, скільки в недостатній увазі до створення відповідних умов педагогічного процесу, застосування здоров'язберігаючих і здоров'яформуючих навчальних технологій.

Разом з тим, враховуючи існуючу тенденцію погіршення стану здоров'я дітей,

розповсюдженість соматичних, нервово-психічних порушень здоров'я школярів, існування проблеми соціально-психологічної адаптації дітей та молоді, перед навчальними закладами постає завдання організувати навчально-виховний процес на засадах збереження здоров'я, розвивати професіоналізм педагогів щодо формування основ здорового способу життя, культури здоров'я, превентивного навчання і виховання дітей та учнівської молоді.

Безперечно, що головним завданням школи є підготовка дитини, підлітка до самостійного життя, даючи йому для цього необхідну освіту. Але чи може кожен професійно підготовлений педагог, доросла, відповідальна людина не хвилюватися про здоров'я своїх вихованців та його прогресуюче погіршення? Однією з відповідей на це здебільшого риторичне питання і стала зацікавленість учителями нашої школи у освітніх технологіях, які сприяють збереженню здоров'я.

Покладені на школу і вчителя такої, здавалося, невідповідної їм компетенції – піклування про здоров'я учнів – визначаються такими причинами.

По-перше, дорослі завжди несуть відповідальність за те, що відбувається з дітьми, які знаходяться під їх опікою. Це стосується і дитячого здоров'я. Саме в школі під «наглядом» учителів, учні проводять більшу частину часу, і не допомагати їм зберегти здоров'я було б виявленням непрофесіоналізму.

По-друге, більша частина всіх впливів на здоров'я учнів – бажаних і небажаних – впроваджені саме педагогами, в стінах нашого закладу. Тому в школі працює лікар, який постійно слідкує за здоров'ям кожного вихованця.

По-третє, сучасна медицина займається не здоров'ям, а хворобами, тобто не профілактикою, а лікуванням. Завдання ж нашої школи інше – зберегти й зміцнити здоров'я своїх вихованців. Тому ми вважаємо, що головна задіяна особа, яка турбується про здоров'я учнів у школі – учитель, вихователь.

Для успішного створення здоров'язберігаючого середовища у нашій школі навчально-виховна робота здійснюється за такими напрямками:

- створення оптимальних санітарно-гігієнічних умов;

- раціональна організація праці й відпочинку;

- збереження та зміцнення фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я;

- формування свідомого ставлення до свого життя та здоров'я;

- пропагування здорового способу життя;

- застосування профілактичних, просвітницьких програм і проектів;

- налагодження співпраці з відповідними громадськими організаціями та державними установами.

При організації роботи школи по формуванню здорового способу життя перш за все створено відповідні психолого-педагогічні умови, коли учні через різноманітні види шкільної діяльності засвоюють знання, розвивають та реалізують себе у творчій праці, усвідомлюють себе вільними у формах культурної поведінки, уміють зберігати своє здоров'я, вести здоровий спосіб життя, бути готовими до особистого життя в різних умовах та ситуаціях, бути повноправними членами сучасного суспільства.

У кожного учителя свої підходи, особисте бачення вирішення цієї проблеми.

На сьогодні більшість педагогів нашої школи спрямовує свою діяльність на формування освіченої, творчої особистості, становлення її фізичного та психічного здоров'я,

виховання потреби здорового способу життя. Тому проводять різні виховні заходи, залучаючи до них батьків.

Наша школа є школою сприяння здоров'я. І вирішення цієї проблеми здійснюється за такими напрямками:

- створення відповідного шкільного середовища;

- використання здоров'язберігаючих і здоров'яформуючих технологій і технік у процесі навчання;

- освіта в галузі здоров'я.

Систематично проводяться зустрічі з лікарями-спеціалістами. Тематика таких зустрічей різноманітна, всі вони направлені на збереження й розвиток психічного і соціального здоров'я школярів. Регулярно проводяться поглиблені медогляди, що дає можливість виявити і попередити захворювання на ранніх стадіях. Вся робота в школі направлена на формування психічного здоров'я, а саме: стійкість до стресів, інтелектуальну витривалість, позитивну самооцінку, готовність до саморозвитку і самореалізації.

У роботі з дітьми ми виходимо з того, що дитинство – особливий унікальний період в житті людини, це не підготовка до життя, а саме життя з певним, властивим тільки їй кругом потреб і можливостей. Тому в роботі з дітьми з обмеженими можливостями, ми керуємося принципом гуманізму та педагогічного оптимізму, що передбачає віру в дитину, в її потенційні можливості реалізувати себе як особистість.

Таким чином, вся робота вчителів нашої школи направлена на те, щоб допомогти дітям усвідомити, що здоров'я – це прекрасний дарунок, першооснова щастя людини, тому треба його берегти й зміцнювати. При цьому ми враховуємо всі сфери здоров'я: фізичне, психологічне й соціальне, що дає можливість зберегти і зміцнити здоров'я кожного школяра.